TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 04/11/2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	**Plan ve Bütçe**
Tarih: **6-11-2026**	Esas No:**2/4025**

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
04 Kasım 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
04 Kasım 2026
No: 192702

GENEL GEREKÇE

Demokratik hukuk devletinin ve parlamenter bütçe hakkının en temel dayanağı, millet adına toplanan vergilerin, bağışların, kamu taşınmazlarının ve her türlü kamusal kaynağın şeffaf, hesap verebilir ve anayasal denetime açık biçimde kullanılmasıdır. Anayasamızın 160 ıncı maddesi uyarınca Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına kamu idarelerinin bütün gelir ve giderleri ile mallarını incelemek, denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakla görevli anayasal yüksek denetim kurumudur.

Ancak son yıllarda çıkarılan özel kanunlar ve ihale istisnaları yoluyla, devasa kamu kaynaklarını, kamu bankalarını, stratejik kamu işletmelerini ve milletin hayırseverlik duygularıyla emanet ettiği bağışları yöneten kurumlar adım adım Sayıştay denetiminin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin gözetiminin dışına çıkarılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülen Türk Kızılay Kanunu Teklifi sürecinde de görüldüğü üzere; kendisine kamu kurumlarınca bedelsiz taşınır ve taşınmaz mal devredilen, vergi muafiyetleri ve Kamu İhale Kanunu istisnaları tanınan yapıların ve bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu holding, iktisadi işletme ve şirketlerin Sayıştay denetiminden muaf tutulması kamu vicdanında derin bir güven krizine yol açmaktadır.

Benzer biçimde, Türkiye Varlık Fonu bünyesine alınan dev kamu kuruluşları ile kamu kaynağı kullanan vakıf, dernek ve özel kanunla kurulan yapıların Sayıştay tarafından doğrudan denetlenememesi; 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "Sayıştay, münhasıran kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar" hükmüyle Sayıştayın doğrudan inceleme yetkisinin kısıtlanması, kamu kaynaklarının verimsiz kullanılmasına ve denetimsizliğe zemin hazırlamaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü ve 44 üncü maddelerinde değişiklik yapılarak; Türkiye Varlık Fonu ve bünyesindeki şirketler ile Türk Kızılay başta olmak üzere kendisine kamu kaynağı, kamu taşınmazı tahsis edilen, vergi muafiyeti veya ihale istisnası tanınan tüm dernek, vakıf ve bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletme, iştirak ve şirketlerin tamamının doğrudan Sayıştay denetimi kapsamına alınması, özel kanunlarda yer alan Sayıştay denetimi muafiyetlerinin geçersiz kılınması ve Kamu İhale Kanunu istisnaları kapsamında gerçekleştirilen tüm doğrudan alım ve sözleşmelerin otuz gün içinde Elektronik Kamu Alımları Platformunda (EKAP) yayımlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6085 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen bent ve yapılan değişiklikle; Türkiye Varlık Fonu ve bağlı şirketleri ile Türk Kızılay dahil olmak üzere kamu kaynağı, bağış, vergi muafiyeti, kamu taşınır veya taşınmazı tahsisi ya da kamu ihale istisnası kullanan tüm kurum, vakıf, dernek ve bunların ortak olduğu iktisadi işletme ile şirketler doğrudan Sayıştayın düzenlilik ve performans denetimi kapsamına alınmakta; Sayıştayın doğrudan denetim yetkisini sınırlayan "münhasıran kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak" ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır. Ayrıca özel kanunlardaki Sayıştay denetimi muafiyeti hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 2- 6085 sayılı Kanunun 44 üncü maddesine eklenen fıkrayla; Sayıştay denetimine tabi olan tüm idare, fon, kuruluş, dernek, vakıf ve şirketlerin afet hazırlığı veya stratejik alım gerekçesiyle Kamu İhale Kanunu istisnaları kapsamında yaptıkları her türlü alım ve sözleşmeyi en geç otuz gün içinde Elektronik Kamu Alımları Platformunda (EKAP) ilan etmeleri ve bu işlemlere ilişkin Sayıştay denetim raporlarının hiçbir bölümünün gizlenmeksizin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulup kamuoyuna duyurulması zorunlu kılınmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

SAYIŞTAY KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d) bendi eklenmiş, birinci fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"d) Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi, Türkiye Varlık Fonu ve bunlara bağlı fon ve şirketler ile Türk Kızılay dâhil olmak üzere kendisine genel bütçeden veya kamu kurum ve kuruluşlarından kaynak aktarılan, taşınır veya taşınmaz kamu malı bedelsiz devredilen ya da tahsis edilen, vergi muafiyeti veya kamu ihale mevzuatı istisnası tanınan tüm vakıf, dernek, birlik ve kuruluşlar ile bunların sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak yarısından fazlasına sahip olduğu iktisadi işletmeleri, bağlı ortaklıkları, iştirakleri ve şirketlerini,"

"(4) Özel kanunlarında veya kuruluş mevzuatında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına ya da Sayıştay denetiminden muaf olunduğuna dair yer alan hükümler uygulanmaz. Birinci fıkra kapsamındaki tüm kurum, kuruluş, fon, işletme ve şirketler Sayıştay tarafından doğrudan düzenlilik ve performans denetimine tabi tutulur."

MADDE 2- 6085 sayılı Kanunun 44 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) 4 üncü madde kapsamında denetime tabi olan idare, fon, kuruluş, iktisadi işletme ve şirketlerin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu istisnaları veya doğrudan alım yetkileri kapsamında gerçekleştirdikleri her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin sözleşme bedelleri ve yüklenici bilgileri, alım tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde Elektronik Kamu Alımları Platformunda (EKAP) kamuoyuna açık olarak yayımlanır. Bu işlemlere ilişkin Sayıştay denetim bulguları ve raporları, ticari sır gerekçesiyle sınırlandırılmaksızın Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve Sayıştayın resmî internet sitesinde eksiksiz olarak ilan edilir."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.